

Käpylän musiikkiopiston tiedotuslehti 4/11-12

Käpylä

Kapula

Käpylän musiikkiopiston tiedotuslehti 4/11-12

Kanslia tiedottaa.....	3
Rehtorin palsta	3
Opistoemäntä Jatta Salo eläkkeelle.....	4
Rytmiikan kuulumisia ja 2012-2013 ryhmien lukujärjestys.....	5
Virtuoosit Pietarissa 26.-30.4.2012.....	7
“Minä soitan harmonikkaa!” -kilpailut Ikaalisissa 23.- 25.3.2012.....	10
Kamulinjalla kuuluu myös DJEMBE.....	12
KUULE, MINÄ SÄVELLÄN!	14
Klarinetinsoiton mestarikurssilla	15
Erilainen tasosuoritus.....	16
13 opettajyhdistyksen jäsentä Berliiniissä 20.-22.4.2012.....	17
TAPAHTUMAKALENTERI	20

Yhteystiedot

Käpylän musiikkiopisto
Taivaskalliontie 3, 00600 Helsinki
p. 7206610 kanslia
www.kmo.fi
kmo@kmo.fi

Kannen piirustus: Anna Carlson

Kanslia tiedottaa

Taivaskalliontie 3:n kanslia on avoinna koulupäivisin ma-ke klo 10-15, puhelin 09-720 6610, e-posti: kanslia@kmo.fi

Opistoemäntä Jatta Salo on paikalla ma-pe klo 15 lähtien.

Kamulinjan kanslian (Karjala-talo, Käpylänkujat 1) puhelimeen 09-726 3306 vastaa vs apul.rehtori Lassi Logrén; e-posti: kamu@kmo.fi.

INFOTILAISUUS

oppilasvalinnoista järjestetään to 10.5. klo 18 opiston aulassa, tervetuloa!

Oppilasvalinnat 2012 järjestetään seuraavasti:

- ma 28.5. karuselliin ja suzuki-opetukseen pyrkivien valinnat
- ke 30.5. muut peruslinjan valinnat
- to 31.5. kamulinjan oppilasvalinnat.

Opiston kevätkonsertti soi Oulunkylän kirkossa ti 29.5.12 klo 18. Orkesteri, kamarimusiikkia ja sooloesityksiä, tervetuloa!

Kamulinjan kevätjuhliat vietetään pe 11.5. klo 17 (pienet oppilaat) ja 18.30 (isot opiskelijat). Tervetuloa Karjala-talolle, juhlasaliin!

Rehtorin palsta

Muualla tämän Kapulan sivuilla on kuvattu orkesterimme matkaa Pietariin. Allekirjoittaneella oli iloa olla matkalla mukana.

Muodollisuudet oli tietenkin hoidettava, siis isäntien tapaamiset ja kiittämiset. Muodollisuuksien onnistumisessa oli Merja Lapin etukäteisvalmisteluilla ratkaiseva osuus. Hän oli ajatellut kaiken liittyen isäntien lahjuksiin. Kiitos Merja!

Isännät puolestaan suitsuttivat orkesterin ammattimaista otetta. Ja kaikilla mukana olleilla aikuisilla (Ahti + 5) oli oma, tärkeä roolinsa. Kiitos teille!

Kiittäessäni viimeisenä iltana orkesteria totesin, että minun on mahdollista helppo seistä heidän edessä ja pitää kiitospuheita. Saan näistä nuorista soittajista niin paljon voimaa ja tukea. Ja voin avoimesti olla heistä ylpeä.

Tällaiset tilanteet ovat hienoja juhlahetkiä rehtorin työssä. Kiitos Ahti ja Virtuoosit!

Kaikille lukijoille toivotan erinomaisen rentouttavaa kesää!

Raimo Päiväläinen

Opistoemäntä Jatta Salo eläkkeelle

Tämän kevään lopulla opistoemäntä Jatta Salo on jäämässä eläkkeelle yli 12 opistovuoden työrupeaman jälkeen.

Mitäs sen jälkeen?

“Tietokoneoppiin, ja valokuvaus kiehtoo, sitä olisi kiva oppia lisää”, paljastaa Jatta. Lapualla asustavat poika ja kolme lastenlasta saanevat myös entistä useammin seurata Jattasta. “Näiden ‘toukkien’ katseleminen täällä on lisännyt ikävää omia lapsenlapsia kohtaan.” Haagassa Jatta on asunut jo 40 vuotta, eikä kuitenkaan aio sieltä Lapuallekaan muuttaa.

Edellisessä, 60-vuotishaastattelussa, Jatta oli sitä mieltä, että oli lottovoitto päästä tänne töihin, ja hän ilmoittaa napakasti olevansa edelleen samaa mieltä.

“Olen ollut monissa naisvaltaisissa työpaikoissa, ja siellä oli usein ikäviä puheita toisten selän takana. Ei täällä. Ihmiset arvostavat toisiaan, pidän siitä.”

Jatta palkattiin alun perin melko suppealla toimenkuvalla opiston vahtimestariksi, mutta toimenkuva laajeni Jatan mielen mukaisesti. “Erityisesti kahviosta tulee paljon kiitosta vanhemmilta, jotka odottelevat aulassa.” Myös opettajakunta on pysynyt kahvissa ja hereillä, kiitos Jatan!

Myös haikealta tuntunee jättää pitkä työsarka, jota on ollut itse muovaamassa ja kehittämässä. Toivon mukaan Jatta laatii

selkeät ohjeet seuraajalleen, niin mahdollisuus hyödyntää hänen pitkästä kokemuksestaan ei mene hukkaan!

Jatta tunnustaa, että soolosellon ääni oli soittamista suloisin, kun hän taloon tuli. Ranskalaisen salin flyygeli tuntui aluksi niin hienolta, ettei siihen voisi koskea, mutta Ranskalaisen salin järjestelyjen ja siivouksen myötä soitin lienee saanut myös arkisen, huoltoa vaativan huonekalun piirteitä.

Toivottavasti Jatta ei unohda meitä, ja näemme häntä konserteissamme jatkossakin! Kiitos pitkästä yhteistyöstä, Jatta!

PP

Rytmiikan kuulumisia

Rytmiikan opetus aloitettiin Käpylän musiikkiopistossa tammikuussa 2011. Toukokuussa 2012 takana on ensimmäinen kokonainen lukuvuosi rytmiikan opetusta.

Lukuvuonna 2011-2012 Käpylän musiikkiopistossa on ollut kuusi rytmiikkaryhmää. Rytmiikkaa opetetaan tiistaisin ja torstaisin Kamusalissa, Karjalatalon pohjakerroksessa. Rytmiikkaan osallistuvat ovat pääasiassa 7-11 -vuotiaita ja rytmiikkalaisia on tänä lukuvuonna ollut reilut kolmekymmentä. Rytmiikkaryhmät ovat kaikille avoimia ja ryhmissä on sekä opiston että avoimen puolen oppilaita.

Rytmiikkaa? Mitä se on?

Uusi oppiaine herättää kysymyksiä siitä, mitä rytmiikkatunneilla tehdään ja mikä merkitys rytmiikan opiskelulla on soitto-opintojen kannalta. Kuluneena lukuvuonna keskityimme syyslukukauden aikana tasajakoisiin rytmeihin, joita opettelimme mm. rummuttaen, laulaen, kehorytmeillä sekä liikuntaharjoitusten avulla. Käytimme tasajakoisten rytmien opetteluun tukena eri välineitä kuten hyppynaruja (laulun sykkeessä hyppiminen), hernepusseja (tasapaino- ja keskilinjan ylitys) ja vanteita (koordinaatio- ja tarkkuusharjoitukset). Suosituimmiksi harjoituksiksi nousivat pelit, joissa ei ole kilpailua ja sekä pelit, joissa saa itse keksiä liikkeen soivaan musiikkiin muiden matkiessa. Toispuoleinen rapukävely silmät kiinni takaperin... Joka tunti syntyi jokin uusi liike, joista kaikkiin ope ei välttämättä taipunut... Ja hauskaa oli!

Syksyllä opiskelimme rytminotaatiota kirjoittaen, sorminotaation ja kehorytmien avulla. Rytmien nimet ja eri kehon osiin taputettavat kehorytmit tulivat tutuiksi samaan aikaan kun esim. neljä kuudestoista-osanuottia (tiritiri/tikitiki) taputettiin aluksi aina vuorokäsin rintakehään. Myöhemmin kehorytmien ja rytmienimien paikkoja varioitiin ja keksittiin itse omia loruja rytmienimien tilalle. Lisäksi rytmiikkatunneilla laulettiin ahkerasti säestäen laulua milloin sankorummuilla ja milloin boomwhakers-putkilla. Syyslukukausi päättyi nyttäri-soittajaisiin, joissa kukin sai halutessaan esittää kappaleen, jota on syksyn aikana soittotunnilla opetellut. Soittajaiset olivatkin hyvä ja toimiva idea, koska oppilaat sekä kuulivat eri soittimia että perus- ja kamulinjalaiset toistensa ohjelmistoa. Rytmiikkalaiset esiintyivät kamulinjan joulujuhlissa, joka pidettiin 16.12.2011.

Kevätlukukaudella tutustuimme kolmijakoisiin rytmeihin tanssirytmien avulla. Tutuiksi tulivat valssi, masurkka, menuetti ja polska. Opettelimme tanssiaskeleita uuden rytmirinkulan avulla (rytmirinkula on värikkäällä fleece-kankaalla päällystetty silikoniletku).

Lisäksi teimme kolmijakoisia tanssirytyksiä laulaen, rummuttaen ja kehorytmeillä. Kevätlukukaudella teimme runsaasti karkea- ja hienomotoriikkaharjoituksia, tutustuimme intialaiseen rytmiikkaan ja pidimme toisen käden päivän (kaikki harjoitukset tehtiin itselle heikommalla kädellä). Toisen käden päivänä oppilaat huomasivat, että toisilla ryhmäläisillä heikompi käsi oli vahvempi kuin toisilla. Rytmiikkalaiset innostuivat pohtimaan, voisiko se johtua soittimesta tai vaikkapa liikuntaharrastuksesta ja kuinka omaa heikompaa kättä voisi vahvistaa.

Rytmiikan opetus esillä

Käpylän musiikkiopiston rytmiikanopetus sai positiivista huomiota julkisuudessa. Helsingin Sanomat nosti Käpylän musiikkiopiston rytmiikkaopetuksen esiin artikkelissa "Saa olla hauskaa" (15.3.2012), jossa käsiteltiin musiikkiopistojen uusia opetuskäytäntöjä. Lisäksi Kantele-lehdessä (1/2012) kerrottiin rytmiikan opetuksesta. Käpylän musiikkiopiston rytmiikkaopetus oli esillä myös Musiikkitalon rytmiikan koulutuspäivien seminaarissa 22.10.2011.

Miksi rytmiikkaa?

Rytmiikkatuntien harjoitukset näkyvät soitonopiskelussa mm. soittoasennon ja -kosketuksen, rytmisen tarkkuuden sekä dynamiikan kehittymisenä. Lisäksi rytmiikkatunneista on tukea nuotinlukutaidon kehittymiseen ja rytmiikka antaa vankan pohjan musiikin perusteiden opiskeluun. Myös oppilaat, joilla on oppimisvaikeuksia (esim. lukihäiriö) ovat saaneet tukea rytmiikkatunneilla käymisestä. Rytmiikka antaa musiikin opiskelijalle ja harrastajalle mahdollisuuden kokonaisvaltaiseen oppimiseen yhdessä toisten kanssa, oli kyseessä lapsi, nuori tai aikuinen. Rytmiikka ei ole

suorittamista vaan luovaa yhdessä tekemistä ja yhdessä oppimista. Rytmiikkatunneilla näkyy, kuuluu ja tuntuu musiikin riemu. Helsingin Sanomia (HS 15.3.2012) lainaten: Hauskaa saa olla mutta oppimisesta on kyse!

Jään äitiysvapaalle kesän aikana ja ensi lukuvuonna rytmiikan opettajana toimii kamuviuluopettaja Saija Teirikangas. Toivotan koko opiston väelle ihanaa ja rentouttavaa kesää sekä luovaa & energistä tulevaa lukuvuotta musiikin parissa!

Emmi Kujanpää
Kanteleen, rytmiikan ja bulgarialaisen laulun opettaja

*****

Rytmiikan lukujärjestys lukuvuonna 2012-2013:

ti klo 15.30-16.30	8-10-vuotiaille (jatkoryhmä)
ti klo 16.30-17.30	7-9-vuotiaille
ti klo 18.00-19.00	aikuisten rytmiikkaryhmä

to klo 15.30-16.30	9-12-vuotiaille (jatkoryhmä)
to klo 16.30-17.15	7-9-vuotiaille
to klo 17.45-18.30	7-9-vuotiaille

Opetus Karjalatalolla, Käpylänkuja 1. Rytmiikkaryhmät ovat maksuttomia Käpylän musiikkiopiston oppilaille. Avoimen opetuksen hinnat vahvistetaan toukokuun aikana.

Ilmoittautuminen rytmiikkaryhmiin:
www.kmo.fi

*****

VIRTUOOSIT PIETARISSA 26.-30.4.2012

Moninaiset matkavalmistelut, viisumihakemusten konstikkaat täyttämiset, tuntien soittoharjoitukset ja lähtökonsertti olivat takana, kun kokoontuimme joukolla torstai-aamuna Helsingin rautatieasemalle. Allegro-juna odotti raiteilla ja pakkaannuimme sisään laukkuinemme ja nuoret soittimien keralla. Juna kulki nimensä mukaisesti nopeasti, huomaamatta raja-asemalle. Tullimuodollisuudet veivätkin aikaa meidän vaunullisella aina raja-asemalta Pietariin saakka. Tullihenkilöstö halusi nähdä jokaisen soittimen, viulut ja sellot tarkastettiin perusteellisesti. Sattuipa niin, että jollakulla oli mukaan tullut ylimääräinen jousi, mutta onneksi siitä selvittiin täyttämällä muutama tullipaperi.

Perillä meitä odotti Olga, joka toimikin koko matkan ajan oivallisesti apuna ja tukena sekä välikätenä paikallisen matkatoimiston suuntaan. Asemalta ajoimme bussilla Azimut-hotelliin, joka oli entisen neuvostoajan tyylinen hotelli satoine huoneineen. Tuloillaksi meille oli varattu liput balettiin, joka on Venäjällä hyvin suosittua. Pääsimme Pietarin toiseksi suurimpaan teatteriin, Mikhailovskiin katsomaan perinteistä Romeo ja Julia -balettia. Paikat sijoittuvat korkealle "piippuhyllylle", että heikkopäisintä ihan huimasi. Baletin jälkeen kävimme kaupungilla iltapalalla ja selvisimme omin nokkinemme metrolla takaisin hotelliin. Metrot ovatkin Pietarin yksi tunnettu nähtävyys. Metrot kulkevat maaperästä johtuen syvällä maan alla noin 60 metrin syvyydessä ja asemat ovat usein koristeellisia, kaikki erilaisia.

Perjantai-aamuna runsaan hotelliaamiaisen jälkeen lähdimme jälleen metrolla kohti keskustaa tutustumaan Pietarin yhteen tunnetuimpaan nähtävyyteen, Eremitaasiin. Se oli alkujaan Katariina II:n vuonna 1764 Talvipalatsin yhteyteen perustama hovimuseo. Myöhemmin Eremitaasi on laajentunut ja käsittää lähes koko Talvipalatsin. Museo on niin iso ja runsas, että mekin ehdimme kahdessa tunnissa kiertää murto-osan, mutta enempää ei juuri yhdellä kertaa sulatakaan.

Illalla oli ohjelmassa ensimmäinen konsertti Mravinskin taidekoulussa, jossa meidät otti vastaan Evelina Petrova ja koko konserttikiertueen yhdyshenkilö Andrey Kalujny Rimsky-Korsakov collegesta. Maestro Ahdin johdolla orkesteri soitti Rautavaaraa, Sibeliusta, Piazzollaa sekä Shostakovitschia. Ohjelman loppupuolella mausteena olivat Bernsteinin Mambo ja Abban Lay all your love on me. Alekski Kotila ja Juho Valtonen loistivat omilla osuuksillaan orkesterin solisteina. Isäntiemme mieliin jäi erityisesti Sibeliuksen Impromptu. Sibeliuksen he kokivat erityisesti kertovan suomalaisten mielenmaisemasta.

Lauantai-aamuna lähdimme ajoissa kiertoajelulle ja tutustumaan kaupunkiin. Kiertoajelulla meillä oli viehättävä opas, jonka suomenkieltä oli valloittavaa kuunnella. Kuulimme mm. että Pietaria oli aikanaan kaavailtu Venetsian kaltaiseksi kaupungiksi kanaaleineen, mutta eihän se pohjoisilla leveyksillä onnistunut. Pysähdyimme Verikirkon luona, jonka sipulimaiset kupolit olivat mielikuvituksellisia, toisille ne toivat mieleen mehujäätelön ja joillekin tikkukaramellin. Kiertoajelun päätteeksi vierailimme lisäksi kirkossa, jonka mallina on ollut Rooman Pietarin kirkko. Nopeimmat ehtivät kiipeämään kirkon kupoliin asti.

Lauantain konsertti oli Andrey'n omalla opistolla Rimsky-Korsakov collegessa. Kaikissa konserttipaikoissa vastaanotto oli erittäin lämmin ja saimme kokea olevamme odotettuja vieraita. Käpylän musiikkiopiston rehtori Raimo Päiviläinen hoiti varmallalla otteella viralliset muodollisuudet, viirien ja lahjojen luovutukset. Lauantai-iltana meillä oli ohjelmistossa hieman toisenlainen konsertti, kun menimme katsomaan Leningrad Dixieland Jazz Bandin esitystä. Bändin jäsenet olivat aikamoisia velikultia, osa kahdeksankymppisiä teräsvaareja! Iltapalaksi vielä pizzaa, ettei nälkäisempienkään tarvinnut enää "nälkä-adressia" kirjoittaa. Taisi perhepizzan koko kuitenkin selättää syöjän.

Sunnuntai aamupäivällä ehdimme hieman ostella tuliaisostoksia ennen matkan viimeistä konserttia. Se pidettiin Pietarin vanhimmalla koululla, v. 1709 perustetulla Petrischulella. Koulu on Pietarin saksalainen koulu. Koulun apulaisrehtori Galina Antoshina esitteli Ramille ja huoltojoukoille koulun museota sillä aikaa kun orkesteri harjoitteli. Uskaltautuipa apulaisrehtori esiintymäänkin ja soitti meille antaumuksella museon harmonia.

Viimeisen päivän illalliselle saimme vieraaksemme pietarilaiset vahvistukset basisti-Romanin ja oppaamme Olgan. Tunnelma oli iloinen hyvin onnistuneesta reissusta ja konserteista. Ilta huipentui vielä perinteiseen psykiatrin pelaamiseen!

Viivähdimme maanantai-aamuna vielä hetken kaupungilla, kuka shoppaillen, kuka nauttien auringosta. Allegro kuljetti tyytyväiset matkaajat takaisin kotiin ja vapun viettoon. Ainakin pari sanaa venäjää taisi jokaiselle jäädä mieliin: pectopah ja spasiba!

Pauliina Etelämäki-Huhtala, huolto-osasto

"Minä soitan harmonikkaa" -kilpailut Ikaalisissa 23.-25.3.2012

"Keskikokoisesti" jännitti, tunnusti Paju Uutela ensimmäisestä kilpailuesityksestään.

Ikaalisten kilpailun D-sarjassa (2003-2004 syntyneet) oli tänä vuonna neljä vasta-alkajaa Käpylän musiikkiopistosta: Paju Uutela, Saimi Ikkala, Aaro Kolkki ja Ilmari Tiainen. Kaikki em. aloittivat harmonikkaopinnot vasta viime syksynä Soile Närhen oppilaina. Kilpailun maan laajuisesta suosiosta kertoo se, että osallistujia oli useita kymmeniä jo tässä 1.-2.-luokkalaisten sarjassa.

Muissa sarjoissa osallistujia Käpylästä oli seuraavasti: A-sarjassa Noora Nyysönen ja Viivi Tigerstedt (ensimmäistä kertaa isoimpien, 7.-9. -luokkalaisten sarjassa), B-sarjassa Aleksi Merras (2.sija sarjassa), C-sarjassa Dennis Magnusson (3.sija).

Hienoisesta jännityksestä huolimatta Pajulta sujuivat esitykset hyvin, ja palkinnoiksi tuli kunniakirja, suklaamuna ja pieni pokaali. Pienimpien sarjassa ns. pakollista kappaletta ei ole. Paju soitti ohjelmassaan kappaleet Arvon mekin ansaitsemme, L. Mozartin Poloneesin ja Can-canin. Miten kappaleet valittiin?

"Olimme jo vähän harjoitelleet niitä tunnilla. Arvon mekin oli aika helppo, Poloneesissa oli jo vähän haastetta ja Can-can oli sellanen kiva", kuvailee Paju kappalevalintojaan. Kilpailuun harjoiteltiin ahkerasti tahti tiivistyen kisojen lähetessä. Liian vakavamielistä homma ei selvästikään ollut, sillä esimerkiksi Arvon mekin -kappaleen Paju oppi omasta mielestään nopeasti: "Jossain ehkä kolmessa viikossa se meni jo aika hyvin."

Ikaalisissa edessä oli isolla lavalla esiintyminen kohtuullisen kokoiselle yleisölle. Kilpailun juontaja saattoi nuoret soittajat lavalle, mutta ihan "yksin soitin". Sitten oli palkintojen jaon vuoro, kaikille soittajille.

Paju sai kivan palautteen soitostaan tuomaristolta: "Soittosi on tarmokasta ja reipasta. Osaat jo varsin monia asioita. Arvon mekin ansaitsemme oli reipas, ja rytmi pysyi hyvin koossa. Poloneesissa keskityit tarkasti ja Can can svengasi hienosti. Can Can -kappaleessa staccatot olivat komeita, oikein teräviä. Esitystäsi oli oikein mukavaa kuunnella. Nähdään taas ensi vuonna Minä Soitan Harmonikkaa -kilpailussa! Tuomaristo: Eero Nissinen, Ilona Suomalainen, Karoliina Paunonen, Ari Lehtonen. "

Pajun seuraava esiintyminen on Karusellikonsertissa ma 7.5., jossa hän soittaa Peppi Pitkätossun. Myös harmonikkaleirit ovat jo tuttuja, ja Paju on jälleen menossa kolmen yön harmonikkaleireille Vihtiin juhannusviikolla, yhdessä Saimi Ikkalan kanssa. Hän aikoo vakaasti myös Lahden MSH-kilpailuihin ensi vuonna.

Ikaalisten kilpailuista jäi erityisesti mieleen "kylpylä!" jonne Pajun perhe majoittui kilpailujen ajaksi. Mitähän mukavaa Lahdesta löytyy harmonikan soiton väleihin?

Yllä: Minä soitan Harmonikkaa 2012 –tapahtuma järjestettiin Ikaalisten Omalla Tuvalle maaliskuussa. Kuvassa C-sarjan osallistujat palkinnot käsissään. Sarjan soittajat ovat 2001-2002 syntyneitä haitaristeja eri puolilta Suomea. Käpylän musiikkiopiston oppilas Dennis Magnusson takarivissä kuudes vasemmalta.
Kuva: Meri Mannerla-Magnusson
Alla: D-sarjan palkintojen jako. Kuva: Aretta Kolkki

KAMULINJALLA KUULUU MYÖS DJEMBE

- maninka-kansan rytmisoitin

Djembeperinteen ydinalue sijaitsee Länsi-Afrikassa Malin ja Guinean rajan molemmin puolin ulottuvalla alueella Bamakon ja Kankanin välissä (katso kartta seur. sivulla).

Djemben alkuperästä ei ole tarkkaa tietoa, mutta sen uskotaan liittyvän seppien eli numujen käsityöläisluokkaan. Sepillä on perinteisessä Manden kulttuurissa hallussaan erityisiä voimia, sillä he tekevät raudasta ja puusta työkaluja kuokista soittimiin. He mm. kaivertavat djemben puisen rungon, rakentavat rumpuja ja soittavat niitä. Sepät valmistavat myös Komo-naamiot, joita käytetään heidän johtamisissaan salaisissa rituaaleissa. He toimittavat nuorten poikien ja tyttöjen

Afrikkalaisesta musiikista puhuttaessa on tärkeää painottaa, että jokaisen kansan jokaisella perinteisellä rummulla on oma kieleen verrattava tapansa kommunikoida. Rummusta lähtevät eri äänet ovat yhteydessä kielen rytmiikkaan ja djemben soittajaa kutsutaan djembefolaksi, djemben soittajaksi. Djembefola sai oppinsa kylän muilta rumpaleilta.

Juhlissa solistina toimiva djembefola saa tukensa muulta orkesterilta, johon kuuluu yhden tai useamman djembekompin lisäksi bassomelodian antavat dundunrummut (kenken, sangban, dundunbat) sekä erilaiset lyötävät kellot tai hangattavat metalliputket.

Jokainen instrumentti soittaa omaa rytmistä osuuttaan, joka muodostaa muiden kanssa polyrytmisen kokonaisuuden. Yhtyettä johtavan djembefolan tulee tuntee läpikotaisin rytmin kaikki eri osa-alueet, joiden mukaan hän soittaa soolonsa.

Solistilla on oltava myös erinomaiset refleksit löytääkseen nopeasti vaihtuvissa tilanteissa sopiva musiikillinen fraasi tanssijan askelkuvioon, sillä afrikkalainen muusikko seuraa tanssijaa eikä päinvastoin, kuten yleensä länsimaisessa musiikissa.

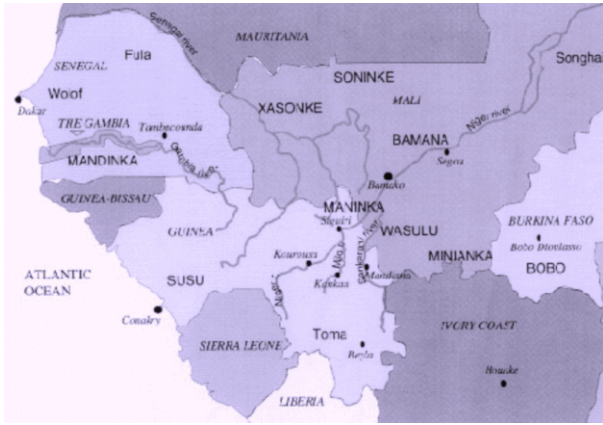

Guinealainen djemberumpu.
Kuva Aakusti Oksanen

Djemben sosiaalinen funktio

Djemben repertuaari on syntynyt ja kehittynyt vuosisatojen kuluessa Manden kulttuurialueen kylissä ja kaupungeissa.

Perinteisesti jokaisella djemberytmillä on tietty soittotarkoitus, -aika ja -paikka. Muussa tapauksessa niiden soittaminen on saattanut olla kuolemanrangaistuksen uhalla kiellettyä.

Kartta: Djembeperinteen ydinalue ja sitä ympäröivät valtiot Länsi-Afrikassa. Kartta Eric Charry 1996.

Eräitä djemberytmejä soitetaan tietyille ihmisryhmälle, kuten Djelidon on djelien eli griottien tanssi ja Dundunba vahvojen miesten rytmi ja tanssi. Monet rytmit ja tanssi liittyvät johonkin tapahtumaan, esim. Soli-rytmiä soitetaan poikien ja tyttöjen ympärileikkausrituaalissa Guineassa ja hääseremonioissa Burkina Fasossa, Kassa- ja Konkoba-rytmejä maanviljelyn yhteydessä peltotöissä kannustamiseksi.

Perinteisessä afrikkalaisessa juhlassa musiikki palvelee aina sosiaalista tarkoitusta, eikä sitä esitetä pelkästään itsensä takia. Musiikki toimii yhteisöille ja yksilöille tärkeiden tilaisuuksien sitällä, integroituneena tapahtuman kulkuun ja symboliikkaan.

Soittaminen perinteisissä juhlissa ei vaadi ainoastaan suurta keskittymiskykyä, vaan myös valtavaa määrää energiaa juhlan kestäessä useita tunteja, ellei läpi yön. Rumpaleiden kannalta oleellista monta tuntia kestävässä tapahtumassa on intensiteetin

Amidou ja Khassoum Dembele
Kuva: Aakusti Oksanen

nostosta ja laskusta johtuva vaihtelu. Nopeiden tempojen aikana intensiteetti muusikoiden ja tanssijan välillä on korkealla. Tällöin yleisö pakkautuu lähemmäs muusikoita, transsinkaltaista psyykkistä tilaa saattaa esiintyä etenkin tanssijoilla, ja kaikki osallistujat hikoilevat polttavan auringon kuumuudessa.

Hyvin johdetun djembejuhlan energia puhdistaa osanottajien mielen ja kehon samalla tapaa kuin sauna meillä pohjoisessa.

Aakusti Oksanen

Kirjoittaja Aakusti Oksanen, djembefola, on käynyt useita kertoja opintomatkalla djemben ydinalueilla Afrikassa. Aakusti opettaa djemben soittoa Käpylän musiikkiopiston kamulinjalla, djembepajassa, Nastolantie 22 c.

KUULE, MINÄ SÄVELLÄN!

Lapset sävelsivät ammattilaisten johdolla yhteistyössä Musiikkitalon päätoimijoiden, Kansallisoopperan ja New Yorkin filharmonisen orkesterin kanssa. Sibelius-Akatemia, Radion sinfoniaorkesteri ja Helsingin kaupunginorkesteri sekä Suomen Kansallisooppera ja Musiikkitalo käynnistivät yhteistyöhankkeen New Yorkin filharmonisen orkesterin Credit Suisse Very Young Composers -koulutusohjelman kanssa marraskuussa 2011. Kuule, minä sävellän! -hankkeessa suomalaiset lapset ja nuoret sävelsivät ammattisäveltäjien johdolla ammattiorkesterien soittajista kootulle orkesterille. Suomesta mukana olivat säveltäjät Olli Kortekangas, Jukka Linkola ja Jovanka Trbojevic. Orkesterissa oli kaksi muusikkoa kustakin yhteistyöorkesterista.

*Yhteistyö käynnistyi New Yorkin filharmonisen orkesterin yleisöyhteistyösaston kiinnostuksesta suomalaista musiikkikasvatusta, koulutusta ja yleisöyhteistyötä kohtaan. Orkesterin Credit Suisse Very Young Composers -projektia on toteutettu menestyksekkäästi New Yorkissa vuodesta 1995, ja se on tähän mennessä tavoittanut kymmeniä tuhansia lapsia ja kuulijoita. Koulutusohjelman on luonut New Yorkin filharmonisen orkesterin entinen muusikko ja säveltäjä **John Deak**, joka myös toimii projektin pääohjaajana. Projekti tarjoaa lapsille ainutlaatuisen mahdollisuuden säveltää omaa musiikkia ja kuulla oma sävellys ammattiorkesterin esittämänä.*

(lähde: http://yle.fi/musiikki/klassinen/rso/kuule_mina_savellan_32814.html)

SAIMI'S PLAYGROUND, säv. Saimi Kaija, 10v.

Vallilan ala-asteen Wilma -viesti-järjestelmä toimii ilmeisen hyvin. Koulun musiikinopettaja laitoi Wilmaan tietoja em. projektista, ja Saimin äiti tarttui nopeasti ehdotukseen. Niinpä Käpylän musiikkiopistossa opiskeleva Saimi ehti mukaan 20 onnekkaan osallistujan joukkoon.

Ennen varsinaiseen työhön ryhtymistä lapsille esiteltiin Kansallisoopperassa joitakin soittimia erilaisine sointi-maailmoineen sävellyksen soitinvalintojen tueksi.

Sävellystyöhön ryhdyttäessä Saimilta kysyttiin ensin oliko hänellä valmista teemaa, minkä tyyllisen teoksen hän haluaisi tehdä ja mitä soittimia käyttää. Pianoa soittavalla Saimilla olikin jo valmiina pohjakaava ja idea, lyhyt pianomelodia. "Piano-osuus lähti Pienen pienestä veturista, kädet erkanevat siinä vähitellen toisistaan, se oli alkuidea." - Valmiissa, F-duuriin sijoitetussa kappaleessa pianomelodian

ääriäänten väliin jäi kaksi oktaavia. "Halusin tehdä kappaleesta jazz-tyyllisen."

Saimin soittimiksi valikoituivat pianon lisäksi kontrabasso, kitara, klarinetti sekä rytmimuna ja rytmikapulat. Saimi halusi käyttää etupäässä matalan rekisterin soittimia.

"Kitara on taustalla, mutta muuten kaikki soittimet ovat suunnilleen yhtä tärkeitä. Klarinetti soittaa toista ääntä pianomelodian päälle, kontrabasso vasemman käden ääniä pizzicatoina. Kitara komppaa B-osassa", kuvailee Saimi. Rytmimuna soitti tasaisia nopeita iskuja, kapulat harvempia.

Kappaleesta tuli muutaman minuutin mittainen. Saimi toteutti teoksen suunnitteleamalla kullekin soittimelle vuorotellen oman osuutensa, sitten ideat nuotinnettiin ja palasia yhdisteltiin ohjaajan, Hanna Tuomela, johdolla.

Kaikki osallistujien teokset esitettiin maaliskuussa projektin päätös-konsertissa Musiikkitalossa.

Projektin isä, innostava ja asialle omistautunut John Deak, oli viimeisen viikon Suomessa soittaen myös orkesterissa bassoa. Hän myös keräsi nuorten sävellykset mukaansa kotiin!

Harmillista kyllä sävellyksiä ei nauhoitettu. Vanhemmille on lupailtu teosten partituureja kopioinnin ja arkistoinnin jälkeen, niitä odotellaan vielä.

Saimilla oli jo muutakin kokemusta käytännön musiikin tekemisestä: heillä on koulussa 3.-4. -musiikkiluokkalaisista koottu seitsemän tytön bändi, jota Saimi johtaa. Sävellyspankki oli kuitenkin jotain ihan uutta.

"Oli hauskaa, tekee mieli mennä seuraavallakin kerralla."

Saimi musiikkitalon konsertissa.

*****

Klarinetinsoiton mestarikurssilla

Osallistuin yhtenä viikonloppuna maaliskuussa Suomen klarinettiseuran järjestämälle mestarikurssille. Mestariopettajanamme toimi radio sinfoniaorkesterin klarinetisti Kullervo Kojo.

En ole aikaisemmin ollut tämän tapaisella kurssilla ja minusta kokemus oli oikein kiinnostava ja opettavainen. Oli antoisaa seurata myös muiden soittajien opetusta, mitä ei voi harrastaa opistolla.

Kurssi pidettiin Itä-Helsingin Musiikkiopistolla. Kurssilla meitä oli viisi soittajaa: kolme (minut mukaan lukien) n. 13-vuotiasta soittajaa ja kaksi vanhempaa soittajaa, joista toinen oli mies ja toinen tyttö.

Harjoiteltavat kappaleeni olivat Rafael Grimalin Romanza sekä Lasse Eerolan Huimaluste. Niihin liittyvistä opetuksista saan ammennettua varmasti asioita myös tulevaisuudessa.

Kurssin loppuksi pidettiin konsertti, joka meni kaikilla soittajilla mielestäni hyvin.

Minusta oli mukavaa, kun oma opettajakin (Risto Vilkkonen) tuli kuuntelemaan loppukonserttia, se kun meni vielä varsin hyvin.

Klarinetisti Hanna Hujanen

Erilainen tasosuoritus

Yleensä pianon tasosuoritukset ovat olleet konsertinomaisia tai lautakunnalle suoritettuja soittokokonaisuuksia. Joskus kuitenkin niitä toteutetaan toisin.

Pianolautakunta sai nauttia maanantain virkistykseksi varsin erilaisesta 3-tasosuorituksesta: Anna Carlson yhdisti konserttiin runoja, jotka olivat syntyneet harjoittelujan päiväkirjamerkinnöistä.

Viimeistä runoa (jonka Anna lausui itse) lukuun ottamatta runot lausui tilaisuudessa opettaja, Lisa Pälikkö.

*****

19. syyskuuta

Kirkkaat, heleät sävelet putoilevat huoneeseen, ulkona

putoaa
sade

pilvistä asfaltille.

Katselen sormiani kuin

ne olisivat minusta

irrallisia,

miksi ne kiipeävät huolettomina

asteikkoja pitkin mutta

epäröivät hengityksissä.

Valun

kuin

vesi

tauon jättämään

kuoppaan.

E. Melartin – Melodia

Valun kuin vesi

Koskelan kappelissa ma 7.5. klo 13.00

*piano
runot*

Anna Carlson

runot lausuu

Lisa Pälikkö

21. tammikuuta

Istun yksin tyhjässä talossa,
tyhjässä huoneessa soittamassa
valkeaksi maalatulla Hellaksella
molliasteikkoja.

Sekä valkoiset että mustat
koskettimet vihoittelevat minulle.
En enää saa niitä järjestykseen;
jokainen sävel tuntuu väärältä.

G.F. Händel - Courante

3. maaliskuuta

Olin vähällä luovuttaa,
avata flyygelin raskaan
kannen ja kiivetä
koneiston suojiin nukkumaan.

Mutta nyt
minä en anna periksi!

Soitan.

A. Lavignac - Sonatiini

17. tammikuuta

Sataa
putoaa
hiljalleen

valkeaa untuvaa

Ihollani tunnen
lumen painon.

C. Debussy - Preludi

12. huhtikuuta

Soitin tänään, halusin soittaa,
ja kuuntelin jokaista säveltä.

Kuulin kirkkaat kilahdukset
ja pehmeän basson,
kuulin sointukulut ja kaiun
niiden välissä.
Kuulin tauot, viipyilevän
hiljaisuuden.

Kuulin selvemmin kuin
koskaan ennen.

13 opettajyhdistyksen jäsentä Berliiniissä

20.-22.4.2012

Opettajien Berliinin matka sujui
paremmin kuin hyvin eli ilman
mustelmia, ruhjeita tai muita
hankaluuksia. Kaikille löytyi mieluista
näkemistä ja tekemistä.

Osa porukasta kävi Checkpoint Charlien
museossa ihmettelemässä mitä
moninaisimpia tapoja salakuljettaa tai
tulla kuljetetuksi länteen itää ja länttä
erottavan muurin vielä ollessa pystyssä.
Bode museumin esitys Figaron häistä
lumosi ainakin Lisan ja Anun
täydellisesti näyttämöllisen ja
teatterillisen antinsa puolesta.
Avajaisillan toinen musiikkiosuus,
Deutsche Operin esitys Janacekin
teoksesta Jenufa oli sekin
mielenkiintoinen, loppua kohti
paraneva produktio.

Kahteen ja puoleen päivään mahtui
runsaasti suunnistusta: nähtävyyksien
katselua, katukävelyä kirpputorilla,
juutalaisten vanhan hautausmaan
etsimistä, jalkapallo-ottelussa
huutamista ja Euroopan suurimman
tavaratalon herkkuosaston ihmettelyä
- ja tietysti myös mukavia yhteisiä
illallisia. Työasioista puhuttiin yllättävän
vähän.

Kaikkia Berliinin eri liikennevälineitä
(metro, cityjuna, raitiovaunu vanhan
Itä-Berliinin puolella ja bussit) tuli
käytettyä, vieläpä ihan oikeaan
suuntaan (!), minkä johdosta Anu saa
kunniamaininnan joukko-
liikennevastaavan toimen hyvästä
hoidosta! Jopa 13 hengen ryhmämatka
voi siis onnistua, jos on oikeat
ryhmänjohtajat: kiitos Lisa ja Ahti!

Joitakin retken kuvia seuraavalla
sivulla.

PP

Tavaratalo KaDe We:n herkkuosasto oli tämän osajoukon matkan varrella.

Ehdottomasti kulttuuri-seuduilla.

Lisan matkaopaskirja oli kovassa käytössä.

Kilpaileva muusikko ruokapaikan vieressä.

Itä- ja Länsi-Berliinin jako näkyy vielä jossain.

TAPAHTUMAKALENTERI

Konsertit alkavat klo 19 Koskelan kirkossa (Käpyläntie 11), ellei muuta mainita. Katso www.kmo.fi Tapahtumakalenterista tuoreimmat tiedot.

ke 25.1. ti 31.1. to 2.2. ti 7.2. ke 8.2.	Paavon iltasoitto Suzukilaisten konsertti Jeminan iltasoitto Suzukiviulistien konsertti klo 19.30 Koskelan kko Emma Teronen ja Fanny Söderström esiintyvät	la 28.4. ke 2.5.	Kamulinjan tutustumispäivä klo 18.30 Koskelan kirkko Pianomatinea, Anu Ekholmin oppilaat esiintyvät
to 9.2. ti 14.2.	Pianistien konsertti Sellistien ystävänäpäiväkonsertti	to 3.5. la 5.5.	Outin iltasoitto klo 15 Koskelan kirkko Veera Voiman lauluoppilaat esiintyvät
ke 15.2. to 1.3. ti 6.3.	Sipin iltasoitto Pianistien konsertti Sellistit konsertti - Helsingfors-Västerås	ma 7.5. ti 8.5. ke 9.5. to 10.5.	klo 17 Ranskalainen sali Karusellikonsertti Suzukikonsertti Viuluresitaali, Kari Olamaa klo 18 Taivaskalliontie 3 INFOTILAISUUS
ke 7.3.	Matkalla kilpailuun Minä soitan harmonikkaa!	pe 11.5.	klo 17 Kamulinjan pienten keväťjuhla, Karjala-talo
su 11.3. ke 14.3. ti 20.3. ke 21.3. to 22.3.	Alttoviulistien konsertti Pianistien konsertti Suzukikonsertti Pentin iltasoitto klo 19 Ranskalainen sali Huilumatinea, Aija Lehtosen oppilaat esiintyvät	pe 11.5. pe 11.5. pe 11.5.	klo 18.30 Kamulinjan isojen keväťjuhla, Karjala-talo klo 18.30 Koskelan kirkko Huilumatinea, Marja-Leena Mäkilän oppilaat esiintyvät
pe 23.3.	klo 18.30 Koskelan kirkko Huilistien matinea Marja-Leena Mäkilän oppilaat esiintyvät	la 12.5. la 12.5.	klo 12 Koskelan kirkko Soivaa teoriaa -matinea klo 14 Koskelan kirkko Pianomatinea Marketta Wiklan oppilaat esiintyvät
ke 28.3. to 29.3. pe 30.3.	Pianistien konsertti Puhallinmatinea klo 18.30 Koskelan kirkko O.Merikannon lauluja Sinikka Alstelan oppilaat es.	ma 14.5. ti 15.5. ke 16.5. pe 18.5.	klo 19 Ranskalainen sali Pianistien konsertti Suzukiviulistien konsertti Esterin iltasoitto klo 18.30 Koskelan kirkko Huilistien keväťkonsertti Marttiina Ahlströmin oppilaat esiintyvät
ke 4.4. 5.-9.4. to 12.4. ti 17.4. ke 18.4.	Pianistien konsertti Pääsiäisloma Julian iltasoitto Kevättä ilmassa -sellokonsertti klo 18 ja klo 19 Koskelan kko Pianistien keväťsoittajaiset Lisa Pälikön ja Pirjo Pesolan oppilaat esiintyvät	la 19.5.	klo 14 Koskelan kirkko Trumpettikonsertti Juhana Valtosen oppilaat esiintyvät
to 19.4. la 21.4.	Debussyn iltasoitto klo 16 Koskelan kirkko Irmelin-trio Ruotsista	ma 21.5. ti 22.5.	Pianistien konsertti klo 18 Temppeleaukion kko SUZUKIKONSERTTI
ti 24.4. to 26.4. pe 27.4.	Suzukikonserttiti 24.4. Pianistien konsertti klo 18.30 Koskelan kirkko Aaria-ilta, Sinikka Alstelan oppilaat esiintyvät	ke 23.5. to 24.5. ti 29.5.	Lyydian iltasoitto klo 19 Ranskalainen sali Kitaristien keväťkonsertti klo 18 Oulunkylän kirkko Opiston KEVÄTKONSERTTI
23.4. - 28.4.	Kamuviikon konsertteja	ma 28.5. - to 31.5.	2012 Oppilasvalinnat